

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Încheiere**Dosar nr. 3160/2/2019****Ședința publică din data de 11 martie 2022**

Președinte :	Ana Roxana Tudose	- Judecător
	Ionel Barbă	- Judecător
	Adrian Remus Ghiculescu	- Judecător
	Felicia Cheșculescu	- Magistrat asistent

Pe rol se află soluționarea recursului declarat de recurentul-pârât Băsescu Traian împotriva Sentinței civile nr. 471 din 20 septembrie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, precum și a recursului declarat de petentul-intervenient Ene Nicanor George, prin mandatar Ene Dragoș Marian, împotriva Încheierii din data de 5 septembrie 2019 și a Sentinței civile nr. 471 din 20 septembrie 2019, pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă recurentul-pârât Băsescu Traian, prin avocat Valeriu Stoica, intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilieri juridici Romeo Pavelescu, Sîrbu Paul și directorul instituției, Alexandru Francesco, intervenientul accesoriu Mugur Cristian Ciuvică, prin avocat Arizan Marius Andrei, lipsind recurentul Ene Nicanor George.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul-asistent, care învederează că pentru acest termen de judecată a fost prorogată discutarea mai multor cereri prealabile formulate de recurentul-pârât și anume: cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, cererea de sesizare a Curții Constituționale asociată cu cererea de suspendare a judecării cauzei până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate invocată, excepția de nelegalitate a deciziei CNSAS de aprobare a Notei de constatare și a sesizării instanței de judecată.

De asemenea, s-a prorogat și discutarea excepția inadmisibilității recursului declarat de Ene Nicanor George, împotriva sentinței pronunțată de instanța de fond.

Se mai referă la faptul că, față de cererile a căror discutare s-a prorogat pentru acest termen, s-au formulat o serie de puncte de vedere, respectiv: punct de vedere formulat de intervenientul Mugur Ciuvică, prin care solicită respingerea, ca fiind inadmisibilă, a excepției de nelegalitate a deciziei Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin care s-a aprobat nota de constatare; punct de vedere formulat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin care

solicită respingerea, ca fiind inadmisibile, a excepției de nelegalitate și a cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și respingerea cererii de suspendare a judecării cauzei, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, se învederează că recurentul-pârât a depus la note de ședință, prin care solicită ca intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor să precizeze acțiunea în constatare, în raport de notele scrise depuse la dosar la data de 9 martie 2022.

După prezentarea referatului cauzei, în primă fază, Înalta Curte va califica cererea formulată de recurentul-pârât Băsescu Traian pentru termenul de astăzi, ca reprezentând un punct de vedere al acestuia în raport de apărările formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor în combaterea recursului, precum față de cererea de sesizare a Curții Constituționale, reținând că nu este posibilă precizarea acțiunii reclamantului în această etapă procesuală, cu atât mai puțin, în cadrul judecării recursului exercitat de partea adversă, modificarea, completarea, precizarea pretențiilor putând fi făcute până la primul termen de judecată, în fața instanței de fond..

Prin urmare, cererea recurentului-pârât se referă la precizarea punctului de vedere al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale, precum și asupra recursului, urmând a fi avută în vedere în cadrul soluționării pe fond a cererii de recurs.

Avocatul recurentului-pârât, Valeriu Stoica, referitor la aspectele invocate de instanță, depune la dosar două cereri precizatoare, respectiv, una referitoare la cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, cu referire la incidența în cauză a art. 32 din O.U.G. nr. 24/2008, iar cealaltă vizează excepția de inadmisibilitate a acțiunii în constatare formulată de C.N.S.A.S..

În continuare, Înalta Curte pune în dezbaterea părților ***cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, formulată de recurentul-pârât Băsescu Traian.***

Avocatul recurentului-pârât, Valeriu Stoica, susține cererea prin prisma faptului că recurentul-pârât a candidat la alegerile pentru Parlamentul European și a devenit membru al Parlamentului European, iar această calitate, atrage incidența dreptului european, sub mai multe aspecte. Arată că este vorba de prevederi aflate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în Tratatul de funcționare a Uniunii Europene și în Statutul parlamentarilor europeni. Ținând seama de aceste texte, care trebuie să fie corelate cu reglementarea națională a procedurii de alegere a membrilor Parlamentului European, înseamnă că interpretarea acestor prevederi din legislația națională, este dependentă de sensul care se dă reglementărilor dreptului european invocate anterior.

Din această perspectivă sunt două chestiuni fundamentale de analizat și anume: prima chestiune se raportează la interpretarea art. 2 din Statutul Deputaților din Parlamentul European, corelat cu principiul securității juridice. Acest text instituie principiul care există și în dreptul național, respectiv principiul independenței membrilor parlamentului european și, ca urmare, dacă modul în care se face procedura din dreptul intern de verificare a calității de colaborator sau a calității de agent al organelor de securitate din timpul regimului comunist, pune în discuție

aceste reglementări europene, și interpretarea lor este cea care, în final, va condiționa și interpretarea prevederilor naționale .

Din această perspectivă, trebuie să se țină seama de primele două întrebări formulate și care au în vedere, pe de o parte, interpretarea art. 2 din Statutul Deputaților din Parlamentul European în corelație cu principiul securității juridice și, de asemenea, interpretarea art.14 alin.3 și art.2 din Tratatul Uniunii Europene în corelație cu principiul securității juridice și a dreptului de a fi ascultat.

A doua problemă fundamentală este cea legată de dreptul la viață privată și de protecția acestui drept, astfel cum este consacrat de art.7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, fiind cunoscut că nu este suficient un scop legitim pentru a face o ingerință în sfera vieții private, mai este nevoie ca această ingerință să fie proporțională cu scopul legitim urmărit și să fie, de asemenea, realizată în acord cu principiul securității și principiul încrederii legitime. Or, întrebarea nr. 3 are în vedere tocmai aceste aspecte, care presupun interpretarea art.7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Subliniază faptul că sunt îndeplinite toate criteriile pentru sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, considerând că nu există niciun impediment pentru sesizarea acesteia care să rezulte din așa-numitele criterii stabilite în cauza CILFIT de instanța unională. De asemenea, nu există nicio decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene în legătură cu interpretarea art.2 din Statutul parlamentarilor europeni, iar în legătură cu celelalte texte, elementele care au fost avute în vedere nu sunt cele aplicabile în această cauză și, din acest punct de vedere nu se poate invoca doctrina *actului clarificat* care ar putea să justifice o eventuală respingere a cererii de sesizare. Și mai mult decât atât, nu se poate vorbi nici de doctrina *actului clar*, pentru că elementele puse în discuție necesită această interpretare din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Pentru aceste considerente, apărătorul recurentului-pârât solicită admiterea cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu consecința suspendării judecării cauzei, depunând la dosar concluzii scrise în acest sens.

Consilierul juridic al intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, sintetizând argumentația expusă în notele scrise depuse la dosar, menționează că cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare, trebuie respinsă.

Un prim argument vizează faptul că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în sensul că recurentul-pârât nu propune, în fapt, interpretarea dreptului unional, ci stabilirea conformității dispozițiilor dreptului național prin raportare la acesta.

Această afirmație este întemeiată pe faptul că dispoziția din Legea nr.33/2007, indicată de către recurentul-pârât, privind obligativitatea declarației pe proprie răspundere, din care să rezulte că persoana care candidează, a fost sau nu lucrător al securității sau colaborator al acesteia, nu reprezintă o normă de punere în aplicare a dreptului unional, ci este doar o corelare normativă cu dispoziția corespunzătoare din O.U.G. nr.24/2008. Rațiunea reglementării acesteia este una strict națională, de politică legislativă internă, astfel că instanța unională nu poate să confere elementele de interpretare, în vederea aprecierii conformității cu dreptul Uniunii Europene.

În subsidiar, precizează că situația de față se încadrează în unul dintre cazurile reținute de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în care instanța națională, chiar dacă este de ultim grad, nu este obligată să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene și anume, când aplicarea corectă a dreptului unional, se impune cu asemenea evidență, încât nu lasă loc niciunei îndoieli cu privire la interpretarea sa.

În opinia sa, consideră că nu se poate interpreta dreptul Uniunii Europene ca fiind incompatibil cu o asemenea verificare în baza O.U.G. nr.24/2008, câtă vreme această procedură de verificare s-a finalizat cu sesizarea instanței de judecată, în fața căreia se asigură respectarea principiilor contradictorialității și a dreptului la apărare și, de asemenea, este evident că această procedură nu e incompatibilă cu dreptul Uniunii Europene, deoarece nu duce la limitarea dreptului de a fi ales în Parlamentul European.

Pentru aceste motive, solicită respingerea cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare.

Avocatul intervenientului Mugur Ciuvică solicită respingerea cererii având în vedere următoarele considerente: cele 3 întrebări folosesc termenul general de dreptul Uniunii, care trebuie interpretat. Având în vedere dispozițiile art.94 din Regulamentul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu s-ar putea admite o cerere formulată generic, ci doar pe articolele indicate în mod expres.

Referitor la întrebarea nr.3, din punctul său de vedere, prevederile art.7 din Carta drepturilor fundamentale Uniunii Europene nu pot forma obiectul unei întrebări preliminare. Ca atare, trebuie avute în vedere, Declarația comună și Recomandarea adresată instanțelor naționale, publicată în Monitorul Oficial al Uniunii Europene nr.C-380/1 din 8 noiembrie 2019 unde, la paragraful 10, se precizează clar că dispozițiile art.51 alin.1 din Cartă și toate drepturile prevăzute din Cartă, se aplică doar statelor membre, în procedura de punere în aplicare a dispozițiilor europene, fapt pentru care, Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu este competentă să se pronunțe asupra unei cereri de decizie preliminară, când o situație juridică nu intră în domeniul de aplicare a dreptului Uniunii, dispozițiile Cartei, invocate de instanța de trimitere, nu pot constitui, prin ele însele, temeiul acestei competențe.

Prin urmare, consideră întrebarea nr.3 ca fiind inadmisibilă.

Referitor la celelalte două întrebări care au ca obiect prevederile art. 2 din Statutul deputaților în Parlamentul European susține că acestea se referă la calitatea de membru dobândită, și nu la faza premergătoare dobândirii acestei calități.

În ceea ce privește art.2 și art.14 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, arată apărătorul intervenientului că acestea sunt norme cu caracter general și nu au aplicabilitate în speța de față.

În continuare arată că, potrivit art.94 din Regulamentul Curții de Justiție a Uniunii Europene, instanța trebuie să facă o legătură între dispozițiile naționale și cele ale Uniunii care ar necesita o interpretare, iar pe cale de consecință, în cauza de față nu se poate face o astfel de legătură, nefiind aplicabile în procedura prevăzută de ordonanța în discuție, motiv pentru care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și, pe cale de consecință, solicită respingerea cererii de sesizare, rămânând fără obiect și cererea de suspendare.

Înalta Curte subliniază faptul că nu a fost formulată o veritabilă cerere de

suspendare, o suspendare obligatorie, de drept, care intervine ca efect al admiterii cererii de sesizare Curții de Justiție a Uniunii Europene, de aceea nu a fost pusă în discuție o asemenea cerere și nu s-au solicitat concluzii pe acest aspect, ea decurgând din actul sesizării.

Înainte de retragerea pentru deliberare, Înalta Curte subliniază faptul că, în ceea ce privește **excepția de nelegalitate**, analizată și prin prisma susținerilor intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității din punctul de vedere depus la data de 09 martie 2022 și a precizărilor depuse de recurentul-pârât Băsescu Traian, atrage atenția că aceste chestiuni sunt indisolubil legate de fondul cauzei și vizează aspecte invocate și pe fondul cauzei. Excepția de nelegalitate reprezintă un mijloc procedural în care se invocă nelegalitatea unui act administrativ cu caracter individual, în cursul desfășurării unui proces, dar, asupra căruia, Înalta Curte se poate pronunța, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea finală prin care se dezinvestește.

Prin urmare, instanța învederează părților **că asupra excepției de nelegalitate Înalta Curte se va pronunța odată cu fondul recursului.**

După deliberare, Înalta Curte pronunță, în ședință publică, soluția asupra cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu întrebări preliminare, formulată de recurentul-pârât Băsescu Traian, arătând și considerentele reținute în pronunțarea soluției.

În prealabil, instanța de recurs menționează faptul că, astfel cum a apreciat Înalta Curte în mai multe decizii de speță pronunțate de-a lungul timpului, de când s-a pus în practică instituția sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu întrebări preliminare, așa cum decurge și din economia dispozițiilor art.267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene se face în situația în care, în cursul unui litigiu aflat pe rol, se pune problema validității interpretării sau validității unei norme comunitare, instanța națională fiind aceea îndreptățită și ținută să aprecieze asupra relevanței dreptului comunitar pentru soluționarea litigiului și dacă cererea de adresare a întrebării preliminare este, sau nu necesară.

Prin urmare, ceea ce are de analizat și stabilit, ca atare, instanța națională în cazul în care a fost sesizată cu o astfel de cerere, este relevanța întrebărilor preliminare dar și a răspunsurilor pe care Curtea de Justiție a Uniunii Europene le va da întrebărilor preliminare, în soluționarea litigiului pendinte, în cursul căruia s-a formulat cererea de trimitere preliminară.

Aceasta este și jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, cea mai recentă hotărâre relevantă fiind cauza *C-56/19 din 06 octombrie 2021 a Marii Camere*, în care s-a subliniat faptul că, pentru a fi sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene trebuie ca răspunsurile la întrebările preliminare să fie relevante pentru rezolvarea litigiului ce se desfășoară înaintea instanței de trimitere.

Revenind la cauza de față, se observă faptul că, în ceea ce privește cererea formulată de recurentul-pârât Băsescu Traian, nu este îndeplinită condiția relevanței întrebărilor și nici a răspunsurilor pentru soluționarea litigiului pendinte, pentru că, ceea ce invocă recurentul-pârât Traian Băsescu în susținerea întrebărilor preliminare se referă strict la calitatea sa de europarlamentar și la procedura de verificare din

perioada în care a candidat pentru funcția de parlamentar în Parlamentul European. Or, așa cum rezultă din tot conținutul dosarului de fond, cât și din criticile cu care a fost sesizată Înalta Curte, pe calea recursului, astfel cum a fost precizat la data de 05 noiembrie 2021, aceste aspecte privind calitatea de europarlamentar a recurentului-pârât Băsescu Traian, nu au fost invocate și nu au fost analizate din această perspectivă. În acest context, trebuie amintit că instanța de recurs este ținută, în soluționarea căii de atac, să analizeze temeinicia criticilor din perspectiva legalității sentinței recurate și în limitele cadrului procesual stabilit în fața instanței de fond.

Prin urmare, dispozițiile Legii nr.33/2007, vizate de întrebările preliminare adresate CJUE și care reglementează procedura organizării și desfășurării alegerilor pentru Parlamentul European, nu au legătură cu dezlegarea pretențiilor deduse judecătii, având în vedere că nu au fost invocate prin cererea de recurs și nici nu au făcut obiectul cercetării judecătorești efectuată de instanța de fond, astfel încât, întrebările preliminare formulate nu prezintă relevanță pentru soluționarea prezentei căi de atac.

În concluzie, pentru considerentele prezentate, Înalta Curte respinge cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene formulată de recurentul-pârât Băsescu Traian ca neîntemeiată.

În continuarea dezbaterilor, Înalta Curte acordă cuvântul părților pentru a pune concluzii asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale formulată de recurentul-pârât, cerere care face obiectul dosarului asociat nr. 3160/2/2019/a1, *susținerile părților, precum și soluția pronunțată asupra cererii de sesizare și motivarea acesteia urmând a fi consemnate în încheiere separată, întocmită în respectivul dosar asociat.*

Având în vedere că recurentul-pârât a solicitat, corelativ cu cererea de sesizare a Curții Constituționale, și suspendarea judecătii cauzei, în temeiul art. 413 alin. 1 punctul 1 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte pune în dezbaterea părților și această cerere.

Apărătorul recurentului-pârât Băsescu Traian arată că cererea de suspendare a judecătii cauzei a fost amplu motivată în notele scrise depuse la dosar și apreciază că, în situația admiterii cererii de sesizare a Curții Constituționale, sunt îndeplinite cerințele pentru suspendarea facultativă a judecătii, întrucât, dacă s-ar constata că prevederile din O.U.G. nr. 24/2008 sunt contrare legii fundamentale, înseamnă că dispăre însuși temeiul cererii de chemare în judecată formulată de CNSAS.

Pentru aceste motive solicită admiterea cererii de suspendare a judecătii recursului până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate invocată în dosar.

Reprezentantul intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității solicită respingerea cererii de suspendare a judecătii recursului, pentru argumentele expuse pe larg în punctul de vedere depus la dosar.

Avocatul intervenientului accesoriu Ciuvică Mugur solicită respingerea cererii de suspendare a judecătii cauzei, având în vedere că această excepție de neconstituționalitate putea fi invocată în fața Curții de Apel București sau la Înalta Curte, odată cu depunerea recursului, motiv pentru care consideră că solicitarea reprezintă o tergiversare a soluționării cererii de recurs. Mai mult,

susține că recurentul-pârât are deschisă calea procedurală a revizuirii, în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate, tocmai pentru evitarea suspendării judecării cauzelor pentru o perioadă îndelungată.

În opinia sa, O.U.G. nr. 24/2008 nu este o lege sancționatorie, ci are ca scop doar aducerea faptelor unor persoane la cunoștința publicului pentru a fi supuse oprobiului public și, prin urmare, acesta constituie un alt motiv pentru care nu se impune suspendarea cauzei.

Deliberând asupra cererii de suspendare a judecării recursului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate invocate în cauză, Înalta Curte constată că aceasta nu este întemeiată, pentru următoarele considerente:

În primul rând, instanța de trimitere trebuie să facă o analiză concretă și obiectivă a scopului în care se solicită suspendarea judecării cauzei în cadrul cererii de sesizare a Curții Constituționale și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art.413 alin. 1 punctul 1 din Codul de procedură civilă, pentru a se asigura corectitudinea folosirii acestui mijloc procedural, în scopul pentru care a fost reglementat.

Totodată, instanța subliniază că modificarea prevederilor Legii nr.47/1992 republicată, au avut în vedere inclusiv suprimarea suspendării de drept a judecării cauzei, ca efect al sesizării Curții Constituționale, tocmai pentru ca o eventuală invocare a excepției de neconstituționalitate să nu fie folosită pentru a se obține suspendarea judecării, în scop de tergiversare.

Art.413 alin.1 pct.1 din Codul de procedură civilă reglementează o măsură de suspendare facultativă a judecării, respectiv atunci când dezlegarea dată cauzei în legătură cu care se pune problema suspendării judecării, depinde în tot sau în parte de existența sau inexistența unui drept ce face obiectul altei judecări. Ca atare, simplul fapt că între două procese există o anumită legătură, nu justifică măsura suspendării, esențial fiind ca soluția în procesul al cărui judecată se dorește a fi suspendată, să fie influențată, să depindă, în tot sau în parte de soluția pronunțată în cauza până la a cărei soluționare se solicită suspendarea.

Se impune a se preciza că, în doctrină, în legătură cu cererea de suspendare a judecării în temeiul art. 413, care a devenit un obicei în a fi formulată aferent cererii de sesizare a Curții Constituționale, s-a arătat că legătura de cauzalitate, aparentă, care se analizează în cazul sesizării Curții Constituționale, trebuie să fie cu mult mai puțin conturată decât legătura puternică de interdependență pe care o reclamă art.413 pct.1 alin.1 din Codul de procedură civilă, în cazul măsurii suspendării facultative, între soluția ce urmează a fi dispusă în cauza care se suspendă și cea în cauza în legătură cu care se pune problema suspendării. Tocmai această exigență, corelativ cu suprimarea de către legiuitor a instituției suspendării de drept în materia sesizării Curții Constituționale, arată grija legiuitorului pentru ca acest incident procedural să nu fie folosit în scopul tergiversării procesului sau prejudicierii intereselor părților adverse.

Prin urmare, în cauza de față, existența acestei legături cerută în temeiul art.413 alin. 1 punctul 1 din Codul de procedură civilă, nu este îndeplinită. Un argument în plus, este acela că, aspectele de neconstituționalitate invocate de

recurentul-pârât, privesc împrejurări ce fac obiectul cererii precizatoare din data de 05 noiembrie 2021, prin care s-a invocat un element nou, de pretinsă inadmisibilitate, care, în sensul dispozițiilor art.497 din Codul de procedură civilă, deschide perspectiva unor soluții diferite în recurs, care fac ca această legătură de cauzalitate să se dilueze și mai mult.

În concluzie, Înalta Curte respinge cererea de suspendare a judecării cauzei formulată în temeiul dispozițiilor art. 413 alin. 1 punctul 1 din Codul de procedură civilă de recurentul-pârât Băsescu Traian, ca neîntemeiată.

În continuarea dezbaterilor, Înalta Curte acordă părților cuvântul pentru a pune concluzii mai întâi pe excepția inadmisibilității recursului declarat de Ene Nicanor George împotriva sentinței pronunțate asupra fondului cauzei și în continuare, asupra excepției de nelegalitate, asupra fondului recursului declarat de pârâtul Băsescu Traian și, în final, asupra recursului declarat de Ene Nicanor George împotriva încheierii de amânare a pronunțării din 5.09.2019, prin care s-a respins cererea de intervenție.

Instanța face mențiunea că va amâna pronunțarea deciziei pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise.

Avocatul recurentului-pârât Băsescu Traian solicită admiterea excepției inadmisibilității recursului formulat de Ene Nicanor George împotriva sentinței instanței de fond, precum și respingerea recursului formulat de Ene Nicanor George împotriva încheierii de amânare a pronunțării, prin care s-a respins cererea de intervenție, ca nefondată.

În ceea ce privește excepția de nelegalitate invocată, susține că aceasta este legată de inadmisibilitatea acțiunii CNSAS și consideră justificată soluționarea acestei chestiuni odată cu fondul, astfel cum a apreciat instanța de recurs, motiv pentru care se va referi la respectivul aspect în cadrul concluziilor puse asupra fondului recursului.

Susține existența a două aspecte care vizează condiția dreptului material la acțiune. Astfel, o cerință specială prevăzută de lege este aceea că, pentru o reverificare a calității de colaborator al Securității, trebuie să existe documente noi, neprocesate, conform art.32 din O.U.G. nr. 24/2008; în legătură cu această chestiune, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a precizat, în apărare, că dispozițiile art.32 din O.U.G. nr. 24/2008 nu mai sunt aplicabile și atunci, cu atât mai mult, nu este îndeplinită o cerință de sesizare a instanței. Astfel, în absența documentelor noi și neprocesate, nu se poate face o reverificare a calității de colaborator al Securității.

Precizează că sunt două categorii de reverificări: prima categorie se referă la cazul în care au existat anterior decizii pronunțate pe Legea nr.187/1999 și a doua categorie, dacă anterior a existat o adeverință eliberată potrivit O.U.G. 24/2008.

În ceea ce privește primul aspect, arată recurentul, există decizii relevante ale Înaltei Curți, conform cărora, dacă există o decizie de necolaborare, o nouă reverificare se poate face, conform art.32 din O.U.G. 24/2008, numai dacă există documente noi și neprocesate, iar nerespectarea ei, conduce la respingerea cererii de chemare în judecată.

Un alt aspect îl constituie propunerea legislativă a intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, concretizată în Legea nr.169/2019, constând în permisiunea de a face reverificări, numai dacă se constată că sunt documente noi, neprocesate, indiferent de data la care au fost preluate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității lege care, de altfel, a fost declarată neconstituțională.

În ceea ce privește adeverința, prevederile art.32 din O.U.G. nr.24/2008 nu permit reverificarea, întrucât este stipulată situația în care s-a emis o decizie de neapartenență, nu o adeverință de neapartenență, iar reverificarea se face o singură dată, după ce s-a emis decizia de neapartenență. Consideră că susținerea intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în sensul că acțiunea nu este întemeiată pe dispozițiile art.32 din O.U.G. 24/2008, a fost făcută tocmai pentru că nu a putut dovedi existența unor documente noi, preluate după emiterea adeverinței emise în anul 2013.

Afirmă, de asemenea, că aceste motive prezentate conduc către respingerea acțiunii formulate de intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, indiferent dacă este vorba de o respingere ca inadmisibilă, sau ca nefondată.

O altă chestiune legată de cerințele suplimentare, legale, prevăzute pentru sesizarea instanței de judecată, are în vedere procedura care trebuie desfășurată de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, arătând că, în cauză, lipsește actul final al Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, motivat în drept și în fapt, conform prevederilor art.8, art.23, art.24 din O.U.G. 24/2008 și art.19, art.20, art.21 și art.27 din Regulamentul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, acest act fiind indispensabil pentru sesizarea instanței de judecată.

În concluzie, solicită admiterea excepției de nelegalitate, cu consecința admiterii recursului, casarea în tot a sentinței de fond, în sensul respingerii acțiunii ca inadmisibilă sau ca nefondată.

Mai arată avocatul recurentului-pârât că, și dacă nu a fost admisă cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, solicită instanței să țină seama de principiile care rezultă din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, invocând în acest sens hotărârea pronunțată în cauza *Ivanovski contra Macedoniei de Nord*, în anul 2016.

Principul care rezultă indubitabil din această hotărâre este că, pentru a vorbi de stabilirea calității de colaborator, este nevoie ca, în momentul în care s-au furnizat anumite informații, să fi existat voința liberă a celui care a dat informațiile. Or, ceea ce spune Curtea de Justiție a Uniunii Europene este foarte clar, absența voinței libere face imposibilă reținerea acestei calități.

Prin urmare, în speța de față, instanța de fond a ignorat acest aspect, fiind indubitabil că elevii de la școlile militare nu puteau ignora legea din acel moment și, în special, regulamentele militare.

Precizează faptul că va indica în concluziile scrise pe care le va depune la dosar, textele legale care obligau recurentul-pârât să dea acele informații în fața unui locotenent-colonel, subliniind că era imposibil pentru recurentul-pârât să se

împotrivească unui ordin primit de la superior.

Precizează faptul că nu recurentul-pârât s-a dus să dea informații, ci a fost chemat să dea aceste informații și, ca urmare, nu este vorba de libera lui manifestare de voință, iar prin ceea ce a făcut, a încercat să protejeze pe cei în legătură cu care a dat informațiile.

În al doilea rând, susține faptul că nu i se poate cere recurentului-pârât, în condițiile de atunci, să cunoască ceea ce urma să se întâmple în prezent, referitor la structura organelor de securitate. Prin urmare, nu cunoștea că informațiile se transmiteau la securitate, iar documentele erau secrete și nu se publicau.

Mai mult, combate susținerea părții adverse în sensul că se pretinde că recurentul-pârât, întrucât a urmat un curs de drept la Școala de marină, ar fi trebuit să își dea seama că serviciul de contrainformații era un serviciu de securitate. Or, această chestiune nu era perceptibilă, în mod firesc, pentru un elev la școala de marină, în condițiile socio-politice de atunci.

În al treilea rând, dacă se analizează cele două note informative reținute de prima instanță ca temei al constatării calității de colaborator, niciuna dintre ele nu îndeplinește cerințele care să privească denunțarea unor activități împotriva regimului comunist și nici nu îndeplinește cerințele privind îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prima notă are în vedere o simplă mențiune referitoare la o persoană numită D.C. pentru care, o eventuală căsătorie cu o persoană de cetățenie străină ar duce la părăsirea navei. Din lecturarea notei, pe de o parte, nu rezultă intenția persoanei de a părăsi țara, iar, pe de altă parte, căsătoriile cu persoane străine nu erau interzise în regimul comunist. Mai mult decât atât, părăsirea navei, astfel cum era menționat în notă, era infracțiune la acel moment, astfel cum este și astăzi.

În ceea ce privește nota nr. 2020, referitoare la numitul B.I. și care ar fi întreținut relații cu femei de cetățenie cehă, arată că în anii 1970, veneau în România cetățeni din țările socialiste și foarte mulți din Cehia. Nu era nicio interdicție privind relațiile cu acești cetățeni străini ci, dimpotrivă, interesul economic al țării, era să vină cât mai mulți turiști străini pe litoral, pentru că asta era o sursă de venit. A spune că, precizarea referitoare la relațiile cu femeile de cetățenie cehă, ar fi o atitudine potrivnică sistemului comunist sau ar duce la îngrădirea libertăților, este lipsit de rațiune.

În altă ordine de idei, avocatul recurentului-pârât consideră faptul că au fost încălcate o serie de principii, respectiv principiul securității juridice, principiul încrederii legitime și principiul dreptului la apărare, recurentul-pârât nefiind ascultat în procedura de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și toate aceste elemente demonstrează că sentința pronunțată de către Curtea de Apel București este nelegală, iar consecința este admiterea recursului, casarea în totalitate a acestei sentințe și respingerea acțiunii intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Depune la dosar concluzii scrise.

Consilierul juridic al intimatului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în ceea ce privește pretinsa inadmisibilitate a

acțiunii, solicită instanței a avea în vedere faptul că art.32 din O.U.G. nr.24/2008 nu a reprezentat temei de drept al acțiunii în constatare introdusă de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

În cererea introductivă de instanță s-a menționat, în mod expres, că verificarea recurentului-pârât Traian Băsescu a fost declanșată în baza art.3 coroborat cu art.5 alin.1 din O.U.G. nr.24/2008, nefiind menționate dispozițiile art.32 din ordonanță.

Recurentul-pârât a fost cel care a invocat în litigiul pendinte, inadmisibilitatea acțiunii în baza art.32 din O.U.G. nr.24/2008.

În legătură cu acest aspect, se impune precizarea că există o diferență între ceea ce înseamnă temei al acțiunii și combaterea acțiunii printr-un text de lege invocat de partea adversă.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a făcut referire la art.32 din O.U.G. nr.24/2008 tocmai pentru a demonstra că acest articol nu determină inadmisibilitatea acțiunii, în sensul că nu se opune verificării care a avut loc și, implicit, introducerii acțiunii în constatare, fiind invocat doar pentru a combate susținerile părții adverse, privind pretinsa putere de lucru judecat a deciziilor anterioare.

În concluzie, acesta este contextul pentru care s-a făcut referire la art.32 din O.U.G. nr.24/2008 în întâmpinare, însă Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității nu a afirmat că acest articol ar reprezenta temei al acțiunii în constatare.

În ceea ce privește excepția de nelegalitate, solicită respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă. În primul rând, solicită a se observa terminologia folosită de recurentul-pârât în invocarea acestei excepții, fiind vorba de folosirea termenului de "decizie" pentru a se referi la înscrisul prin care a fost aprobată Nota de constatare. În opinia sa, recurentul-pârât a folosit această titulatură pentru a crea o aparență, în sensul că procesul-verbal al Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ar reprezenta un act administrativ.

Or, practica judecătorească, atașată punctului de vedere depus la dosar, este fermă, în a considera că notele de constatare, avizele direcției juridice și procesele-verbale ale Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității nu sunt acte administrative în sensul art.2 alin.1 lit.c) coroborat cu art.4 din Legea nr.554/2004. În consecință, nefiind acte administrative, excepția de nelegalitate nu poate fi invocată, fiind inadmisibilă.

În ceea ce privește recursul formulat de recurentul-pârât Băsescu Traian, solicită respingerea acestuia ca nefondat și menținerea sentinței Curții de Apel București ca fiind temeinică și legală, instanța de fond reținând, în mod corect, că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit.c) din O.U.G. nr.24/2008.

În esență, consideră că, prin aceste note informative, asumate atât de recurentul-pârât cât și de avocatul său, s-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale, iar în privința atitudinilor potrivnice, susține existența unei practici cristalizate și ample la care a făcut referire în înscrisurile depuse la dosar.

În concluzie, solicită respingerea excepției de nelegalitate invocată de

recurentul-pârât, respingerea recursului formulat de recurentul-pârât Traian Băsescu și menținerea sentinței Curții de Apel București, ca fiind temeinică și legală.

În ceea ce privește excepția de inadmisibilitate a recursului formulat de Ene Nicanor George, împotriva sentinței instanței de fond, precum și recursul declarat de recurentul Ene Nicanor George împotriva încheierii vizând soluția pronunțată asupra cererii de intervenție, reprezentantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității lasă la aprecierea instanței soluționarea acestora.

Avocatul intervenientului accesoriu Mugur Ciuvică, în ceea ce privește recursul declarat de recurentul Ene Nicanor împotriva hotărârii instanței de fond, solicită respingerea acestuia, ca fiind inadmisibil și respingerea recursului declarat de recurentul Ene Nicanor, împotriva încheierii prin care a fost respinsă cererea de intervenție, ca nefondat.

În ceea ce privește excepția de nelegalitate invocată de recurentul-pârât solicită respingerea excepției ca inadmisibilă, având în vedere modul de redactare a O.U.G. nr.24/2008, act normativ care stabilește foarte clar că, în cazul verificărilor din oficiu, se întocmește o notă de constatare a calității de colaborator, care ulterior este adoptată sau infirmată de Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Potrivit practicii constante a Înaltei Curți, pentru a fi considerat act administrativ, trebuie ca acel act să creeze sau să modifice raporturi juridice.

Or, afirmă avocatul intervenientului, acea notă de constatare adoptată de Colegiul CNSAS nu produce niciun efect. Mai mult, acțiunea în instanță trebuie introdusă potrivit art.37 din Regulament în 30 de zile, însă chiar dacă se introduce acțiunea în instanță, prin acel act nu înseamnă, că respectiva persoană a avut calitatea de colaborator.

Susține că actul trebuie supus analizei instanței de judecată și, ulterior, printr-o hotărâre judecătorească se stabilește calitatea de colaborator. Ca atare, nu este îndeplinită condiția prevăzută de art.2 lit.c) din Legea nr.554/2004, raportat la dispozițiile art.4 din aceeași lege, deci, pe cale de consecință, solicită respingerea excepției de nelegalitate ca inadmisibilă.

În ceea ce privește recursul declarat de recurentul-pârât Traian Băsescu, solicită respingerea recursului ca nefondat, cu consecință admiterii cererii de intervenție accesorie formulată de intervenientul Mugur Ciuvică în interesul CNSAS.

Referitor la autoritatea de lucru de judecat în ceea ce privește cele trei decizii și o adeverință emise de CNSAS, privind necolaborarea recurentului cu organele Securității, invocă decizia Curții Constituționale în cauza *Isărescu*, în care, la paragraful 21, s-a indicat foarte clar că intimatul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității nu este autoritate cu atribuții jurisdicționale, deci nu se poate vorbi de autoritate de lucru judecat.

În ceea ce privește verificările, avocatul intervenientului precizează faptul că la Nota de constatare este atașat un microfilm, care a fost predat la data de 09 aprilie 2021, motiv pentru care solicită instanței a avea în vedere că există

documente noi, neprocesate.

În consecință, solicită respingerea recursului declarat de recurentul-pârât Traian Băsescu ca nefondat și admiterea cererii formulate de intervenientul Mugur Ciuvică în interesul CNSAS.

În replică, avocatul recurentului-pârât Traian Băsescu precizează că introducerea acțiunii în constatare la instanța judecătorească nu era posibilă dacă actul Colegiului CNSAS nu producea efecte juridice, iar documentele noi, în opinia sa, sunt reprezentate de cele două note informative reținute de instanța de fond ca dovedind calitatea de colaborator al Securității în persoana recurentului-pârât .

Înalta Curte, luând act de susținerile părților prezente, în conformitate cu dispozițiile art. 394 din Codul de procedură civilă, declară închise dezbaterile și rămâne în pronunțare asupra recursurilor.

ÎNALTA CURTE,

Având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise;

În temeiul dispozițiilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

ÎN NUMELE LEGII DISPUNE :

Amână pronunțarea la data de 23 martie 2022.
Pronunțată în ședință publică, astăzi, 11 martie 2022.

JUDECĂTOR,

A.R.Tudose

JUDECĂTOR,

I.Barbă

JUDECĂTOR,

A.R.Ghiculescu

**MAGISTRAT
ASISTENT,
F.Cheșculescu**